

Lietuvos kaimo tinklo gerosios patirties pavyzdžiai

EUROPOS ŽEMĖS ŪKIO FONDAS KAIMO PLĖTRAI:
EUROPA INVESTUOJA Į KAIMO VIETOVES

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Lietuvos kaimo tinklo gerosios patirties pavyzdžiai

Leidinyje pateikta išsami informacija apie Lietuvos kaimo tinklo gerosios patirties pavyzdžius, šios struktūros daugialypę veiklą, kurioje dalyvauja su Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programos įgyvendinimu susijusios ir (arba) kitaip prie žemės, miškų, maisto ūkio ir kaimo plėtros prisidedančios kaimo bendruomenės, vietos veiklos grupės, nevyriausybines organizacijos, mokslo institucijos, verslo sektoriui atstovaujančios organizacijos, savivaldybės ir valstybės institucijos bei įstaigos.

Leidinyje panaudotos Nijolės Petrošiūtės, Česlovo Skaržinsko, Jolitos Žurauskienės ir Lietuvos kaimo tinklo projektų vykdytojų nuotraukos.

Redaktorius *Česlovas Skaržinskas*

Dizainerė *Birutė Vilutienė*

Kalbos redaktorė *Jolanta Niaurienė*

Išleido UAB „Gimtinės šaltinis“, Vilnius

El. p. direktorius@gimtinessaltinis.lt

Interneto puslapis www.gimtinessaltinis.lt

Spausdino UAB „Spaudos praktika“

Chemijos g. 29, LT-51333 Kaunas

Tiražas 10 000 egz.

Mielas skaitytojau,

Jums bus įdomu ir naudinga susipažinti su Lietuvos kaimo tinklu (toliau – Tinklas), suprasti, koks Tinklo vaidmuo ir svarba siekiant tikslų, numatytų Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programoje, ir nagrinėjant kitus dabarties ir ateities žemės, maisto, miškų ūkių ir kaimo plėtros klausimus. Antra vertus, nusprendę patys dalyvauti Tinklo veikloje, sužinosite, kaip tai padaryti, kokios veiklos yra tinkamos finansuoti iš Tinklo teikiamos paramos. Taip pat Jums bus naudinga susipažinti su geriausiais Tinklo narių projektų įgyvendinimo pavyzdžiais, kurie taip pat pateikiami šiame leidinyje.

Tinklas buvo įkurtas vadovaujantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 68 straipsniu. Jo paskirtis – apimti visas Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programoje išdėstytas plėtros kryptis ir siekti efektyviai įgyvendinti Programą ir joje iškeltus tikslus. Žemės ūkio ir kaimo plėtros veikloje dalyvauja įvairios institucijos ir struktūros, siekiančios tobulinti ir spartinti plėtrą kaimo vietovėse. Siekiant stiprinti jų vaidmenį kaimo plėtros procese, skatinti informacijos, žinių, gerosios perduotinos praktikos keitimąsi ir ugdyti vietos iniciatyvas bei partnerystę, buvo įkurtas Lietuvos kaimo tinklas. Narystė Tinkle grindžiama partnerystės, bendradarbiavimo, savanoriškumo, lygybės principais. Tinklas gyvuoja jau ketvirtuosius veiklos metus, per kuriuos subūrė daugiau kaip 800 narių, šios gretos vis didėja.

Norėčiau pabrėžti, kad Lietuvos kaimo tinklo misija – sukurti nacionalinį ir tarptautinį forumą, kuris užtikrintų plačią informacijos, gerosios patirties apie kaimo plėtrą sklaidą ir keitimosi ja galimybes. Keitimasis informacija ir gerąja patirtimi bei aktyvus bendradarbiavimas yra užtikrintas vietiniu, regioniniu, nacionaliniu ir tarptautiniu lygmenimis. Mums pavyko pasiekti, kad gerosios patirties sklaida apimtų ne tik kaimo plėtrą, bet ir regioninę plėtrą bei aplinkosaugos politiką.

Tinklas savo nariams suteikia puikią galimybę gauti finansavimą, dalyvauti Tinklo veikloje. Tinklo nariai gauna lėšų dalintis gerąja žemės ūkio ir kaimo plėt-

ros patirtimi, organizuoti informacinius renginius, įgyvendinti bendradarbiavimo projektus, dalyvauti kaimo plėtros renginiuose Lietuvoje ir užsienyje, bendradarbiauti nagrinėjant kitus svarbiausius Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programos įgyvendinimo, žemės, miškų ir maisto ūkio, kaimo plėtros klausimus. Paramos lėšomis finansuojama net iki 100 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Parama teikiama tik viešojo pobūdžio projektams, tai yra nesiekiantiems pelno. Jei pelnas gaunamas, jis turi būti investuotas projekto veikloms plėsti, kai tiesioginiai naudos gavėjai yra kaimo gyventojai.

Formuojant Lietuvos kaimo tinklo modelį, buvo daroma prielaida, kad kaimo pokyčių stimulus – patys kaimo plėtros dalyviai, kadangi jie geriausiai žino kaimo gyventojų problemas ir poreikius. Todėl, koordinuojant Lietuvos kaimo tinklo veiklą, siekiama vadovautis principu „iš apačios į viršų“. Tinklo nariai patys nustato savo veiklos prioritetus, atsižvelgdami į problemas šalyje ir regionuose. Šiais prioritetais yra vadovujamasi tiek rengiant, tiek įgyvendinant projektus. Dauguma Tinklo narių prioritetinėmis kryptimis laiko gyvenimo kokybės kaime gerinimą, inovacijų ir tyrimų kaime skatinimą, kraštovaizdžio ir aplinkos tvarkymą, kaimo jaunimo iniciatyvų, paramos kaimo plėtrai, ūkininkams ir kaimo turizmo skatinimą. Tinklo nariai patys dalyvauja priimant sprendimus dėl projektų tinkamumo įgyvendinti ir užtikrina, kad to-

kiu būdu įgyvendinami tik geriausi projektai. Galima tik pasidžiaugti, kad šį darbą jie atlieka labai atsakingai ir kruopščiai.

Norėčiau pastebėti, kad, išibėgėjus penktiesiems Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programos įgyvendinimo metams ir Europos Komisijai inicijavus diskusijas dėl Europos Sąjungos bendrosios žemės ūkio politikos (BŽŪP) ateities po 2013 metų, Lietuvos kaimo tinklas yra reikšminga paspartis modeliuojant Lietuvos kaimo ateitį. Tinklas aktyviai diskutuoja ir teikia apibendrintą nuomonę, kodėl reikėtų reformuoti dabartinę BŽŪP, kaip patenkinti kaimo plėtros dalyvių lūkesčius ir kokių instrumentų reikėtų formuojant ateities BŽŪP. Tinklo nariai vieningai sutaria, kad BŽŪP radikaliai nesikeistų ir būtų užtikrintas politikos ir veiklos tęstinumas, siekiant subalansuoti ir teisingiau spręsti politinius, ekonominius, socialinius, visuomeninius, aplinkosaugos klausimus visoje Europos Sąjungoje.

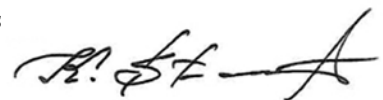
Tikiu, kad šis leidinys Jus ne tik supažindins su Lietuvos kaimo tinklu ir jo įkūrimo ištakomis, bet ir

atsakys į pagrindinius klausimus, susijusius su Tinklo veiklos įgyvendinimu.

Leiskite man dar kartą išreikšti viltį, kad Lietuvos kaimo tinklas ne tik toliau padės sėkmingai integruotis, kooperuotis kaimo bendruomenėms ir kitoms institucijoms, kurios dirba Lietuvos kaimo plėtros srityje, bet ir paskleista geroji patirtis leis kaimo plėtros dalyviams mokytis vieniems iš kitų tiek nacionaliniu, tiek ir tarptautiniu lygmenimis, siekiant kaip įmanoma labiau pagerinti gyvenimo kokybę kaimo vietose, skatinti konkurencingumą ir verslumą.

Tik aktyvus Jūsų dalyvavimas kaimo politikos sprendimų procese ir dialogas su valdžios institucijomis padės subrandinti geriausias idėjas ir sukurti efektyvią ekonominę ir socialinę žemės ūkio bei kaimo politiką, paskatins Lietuvos ekonomikos augimą. Jūs visada buvote, esate ir būsite geriausi mūsų patarėjai ir partneriai. Juk visi mes dirbame mūsų Lietuvos labui.

Pagarbiai
Žemės ūkio ministras
Kazys Starkevičius

Lietuvos kaimo tinklas, įkurtas 2008 m. gruodžio mėn., yra organizacinė struktūra, jungianti Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programoje (toliau – Programa) dalyvaujančias institucijas ir organizacijas.

Lietuvos kaimo tinklas – atvira struktūra. Tinklo veikloje dalyvauja su Programos įgyvendinimu susijusios ir (arba) kitaip prie žemės, miškų, maisto ūkio ir kaimo plėtros prisidedančios kaimo bendruomenės, vietos veiklos grupės, nevyriausybines organizacijos, mokslo institucijos, verslo sektoriui atstovaujančios organizacijos, savivaldybės ir valstybės institucijos, įstaigos.

Tinklo tikslai, uždaviniai ir funkcijos

Tinklo tikslas – sujungus su Programos ir kitų kaimo plėtros, žemės ūkio, maisto ūkio tikslų įgyvendinimu susijusias žemės ūkio ir kaimo nevyriausybines organizacijas, valstybės institucijas ir įstaigas, padėti užtikrinti tinkamą Programos įgyvendinimą ir siekti darnios žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros.

Tinklo uždaviniai yra:

- nagrinėti svarbiausius su Programos įgyvendinimu susijusius, taip pat kitus kaimo plėtros, žemės ūkio, maisto ūkio klausimus ir teikti pasiūlymus dėl jų sprendimo;
- skatinti ir remti informacijos, žinių, gerosios patirties sklaidą tarp su Programos ir kitų kaimo plėtros, žemės ūkio, maisto ūkio tikslų įgyvendinimu susijusių žemės ūkio ir kaimo nevyriausybinių organizacijų, valstybės institucijų ir įstaigų;
- skatinti ir remti su Programos ir kitų kaimo plėtros, žemės ūkio, maisto ūkio tikslų įgyvendinimu susijusių žemės ūkio ir kaimo nevyriausybinių organizacijų, valstybės institucijų ir įstaigų bendradarbiavimą.

Tinklas, įgyvendindamas jam pavestus uždavinius, atlieka šias funkcijas:

- nustato, renka, kaupia, analizuoja ir sistemina žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros gerąją patirtį, organizuoja informacijos apie kaimo plėtros priemones ir gerosios patirties sklaidą;

- inicijuoja, organizuoja keitimąsi žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros patirtimi bei žiniomis nacionaliniu ir tarptautiniu lygmenimis, šiuo tikslu teikia techninę pagalbą;
- inicijuoja, organizuoja mokymo programų vietos veiklos grupėms rengimą ir tobulinimą, techninės ir metodinės pagalbos, įgyvendinant LEADER metodą, teikimą;
- inicijuoja, organizuoja Tinklo narių bendradarbiavimą nacionaliniu ir tarptautiniu lygmenimis;
- teikia pasiūlymus žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros klausimais kompetentingoms institucijoms ir įstaigoms;
- dalyvauja nustatant poreikį keisti Programą, teikia pasiūlymus Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai (toliau – Ministerija) dėl Programos keitimo;
- dalyvauja nagrinėjant svarbiausius žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros klausimus;
- kitaip prisideda prie tinkamo Programos ir kitų kaimo plėtros tikslų įgyvendinimo.

Tinklo organizacinė struktūra

Tinklo organizacinę struktūrą sudaro: Tinklo nariai, Tinklo komitetai, Tinklo taryba, Tinklo darbo grupės, Tinklo sekretoriatas.

2011 m. Tinklą papildė apie 300 naujų kaimo plėtros dalyvių, dauguma jų yra kaimo bendruomenės. 2012 m. pradžioje Tinklas jungė 867 kaimo plėtros, žemės ūkio, maisto ūkio ir miško ūkio procesuose dalyvaujančias institucijas ir organizacijas.

Kiekvienų metų pabaigoje Tinklo sekretoriatas šaukia visuotinį narių susirinkimą. 2011 m. pabaigoje visuotiniame susirinkime dalyvavo apie 400 Tinklo narių.

2011 m. gruodžio 12 d. Kaune įvyko Lietuvos kaimo tinklo visuotinis susirinkimas, kuriame pristatyti 2011 m. Tinklo veiklos rezultatai, išrinkti nauji komitetų pirmininkai ir jų pavaduotojai. Žemės ūkio ministras Kazys Starkevičius apdovanojo 2011 m. geriausių Tinklo projektų autorius ir vykdytojus.

Apdovanoti geriausi Tinklo projektai

„Noriu padėkoti už matomus pirmuosius rezultatus. Jūsų dėka kaimas keičiasi ir gražėja“, – Tinklo visuotiniame susirinkime kaimo iškiliausiams rankas spaudė žemės ūkio ministras K. Starkevičius.

Visuotiniame susirinkime buvo apdovanoti geriausi Tinklo remiami projektai. Nugalėtojais paskelbtas Paluknio bendruomenės „Dienmedis“ projektas-mugė „Praeitį ateičiai“. Dauguma Paluknio krašto ūkininkų užsiima pieno perdirbimu, sūrių gamyba. Nuo senų laikų ši vietovė garsėja krepšių pynimu iš pušinių baltanų, kuriuos daugiausia parduoda Kaziuko mugėje.

Pasak projekto autorių, norint pristatyti ir išgarsinti vietinius ūkininkus ir liaudies kūrėjus, buvo surengta mugė „Praeitį ateičiai“, kurioje dalyvavo Trakų, Vilniaus rajonų ir kitų Lietuvos kampelių amatininkai, ūkininkai, liaudies kūrėjai. Amatininkai mugės dalyviams mokė savo amato. Mugės metu pristatyta nuotraukų paroda „Paluknys amžių sandūroje“, kurioje atsispindėjo Paluknio šimtmetė istorija: žemdirbystės tradicijos, kaimo žmonių gyvenimo būdas ir t. t. Surengtas „Pirmasis Paluknio važiavimo bet kuo“ čempionatas. 2012 m. planuojama pristatyti antrą projekto remiamą veiklą – knygą „Paluknys amžių sandū-

roje“, išleistą lietuvių ir lenkų kalbomis, kurioje bus aprašytos Paluknio žemdirbystės tradicijos ir plėtra bei garbingi šios vietovės gyventojai.

Antroji vieta atiteko Dusetų seniūnijos ir parapijos bendruomenės santalkos projektui „Kraštiečių suėjimas“. Projektas sulaukė 92 balsų palaikymo. Dviejų dienų konferencijoje „Kraštiečių suėjimas“ dalyvavo ir gerąja patirtimi dalinosi Dusetų krašto kaimo bendruomenių atstovai, vietos valdžios, Dusetų krašto garbūs žmonės, aktyvūs visuomenininkai ir kaimo jaunimas. Konferencijos metu buvo diskutuojama, kaip patiems daryti įtaką savo kaimo ir krašto ateičiai, kaip išlaikyti jaunimą savo kaime, kokiais būdais reikia skatinti jaunimą kurtis gimtajame kaime.

Trečioji vieta skirta Pagirių kaimo bendruomenės centro projektui „Kauno rajono bendruomeninių organizacijų jaunimo praktinė konferencija“. Už projektą balsavo 68 asmenys. Pasak šios bendruomenės centro atstovų, sukviestam Kauno rajono bendruomeninių organizacijų jaunimui dviejų dienų praktinėje konferencijoje pateikti paprasti ir lengvai įgyvendinami patarimai, kaip sveikiau maitintis. Konferencijos metu organizuotas ir konkursas „Sveikas maistas – ekologiški produktai“.

Žemės ūkio ministras Kazys Starkevičius dėkojo Tinklo nariams už pasiektus gerus rezultatus

Buvo apdovanoti ir kiti Tinklo narių projektai, kurie Tinklo sukurtame tinklalapyje taip pat sulaukė nemažai balsų. Šie projektai gavo ypatingas nominacijas: Kavoliškio kaimo bendruomenė, projektas „Devyni amatai – dešimtas verslas“ – už kultūros paveldo puoselėjimą; vietos veiklos grupė „Nemunas“; projektas „Kaimo jaunimo projektų rengimo kūrybinių dirbtuvių organizavimas“ – už kaimo jaunimo iniciatyvų skatinimą; Lietuvos ekologinės žemdirbystės asociacija, projektas „Mokslinė ir praktinė ekologinio ūkininkavimo 20 metų patirtis“ – už ekologinio ūkininkavimo patirties sklaidą; bendruomenė „Rusnės šeima“, projektas „Regioninis bendradarbiavimas panaudojant gyvenamosios vietovės išteklius kaimo plėtrai“ – už regioninį bendradarbiavimą; Aleksandro Stulginskio universitetas, projektas „Novatoriškų sprendimų paieška ir taikymas kaimo vietovių pokyčiams valdyti“ – už socialines inovacijas.

Tinklo taryba

Suformuota iš Tinklo narių atstovų, svarsto kaimo plėtros ir kitus su žemės ūkiu, maisto ūkiu ir miškų ūkiu susijusius klausimus. Taryba taip pat atsakinga už Tinklo veiklos koordinavimą, veiklos aktyvinimą, metinių veiksmų planų formavimą. Tinklo tarybos nariai Tinklo interesams atstovauja rotacijos principu. Juos į Tinklo tarybą deleguoja Tinklo komitetai (iš kiekvieno Tinklo komiteto – 3 nariai). Tinklo taryba yra renkama 2 kartus per metus.

Tinklo komitetai

- Kaimo politikos klausimų komitetas (55 nariai);
- Verslo kaime skatinimo komitetas (121 narys);
- Kaimo jaunimo komitetas (73 nariai);
- Kraštovaizdžio ir kaimo vietovių planavimo komitetas (55 nariai);
- Inovacijų ir tyrimų kaime komitetas (34 nariai);
- LEADER ir bendruomeniškumo skatinimo komitetas (529 nariai).

Tinklo komitetų 2012 m. prioritetai

Kaimo politikos klausimų komitetas	1. Bendrosios žemės ūkio politikos iššūkiai; 2. Lietuvos žemės ūkio politikos dabartis ir ateitis užsienio šalių kontekste; 3. Lietuviškų produktų populiarinimas ir vartotojų ugdytas; 4. Gyvenimo kokybės kaime gerinimas; 5. Kaimo žmonių interesams atstovaujančių organizacijų aktyvinimas
Verslo kaime skatinimo komitetas	1. Verslumo ir konkurencingumo kaime skatinimas ir kompetentingumo ugdytas; 2. Bendradarbiavimo, partnerystės ir kooperacijos kaime skatinimas; 3. Inovacijų taikymas efektyvinant verslą kaime.
Kaimo jaunimo komitetas	1. Kaimo jaunimo verslumo skatinimas; 2. Kaimo jaunimo laisvalaikio ir užimtumo organizavimas; 3. Kartų dialogo skatinimas kaime; 4. Kaimo jaunimo savanorystės skatinimas; 5. Kaimo jaunimo iniciatyvų skatinimas; 6. Kaimo jaunimo pilietiškumo skatinimas.
Kraštovaizdžio ir kaimo vietovių planavimo komitetas	1. Partnerystės skatinimas; 2. Gerosios ir istorinės patirties pritaikymas išsaugant ir atgaivinant kaimą; 3. Tradicinio ūkio puoselėjimas išsaugant biologinę įvairovę; 4. Miškų ūkio potencialo išsaugojimas ir darnus plėtojimas; 5. Kraštovaizdžio formavimas ir tvarkymas siekiant teigiamos įtakos klimato kaitai.
Inovacijų ir tyrimų kaime komitetas	1. Biotechnologinės inovacijos kaimiškose vietovėse; 2. Sveika aplinka ir gyvensena kaimiškose vietovėse; 3. Socialinių inovacijų kūrimas ir diegimas sprendžiant kaimo problemas; 4. Informacinių technologijų taikymas kaimiškose vietovėse; 5. Technologinės inovacijos taikymas kaimiškose vietovėse
LEADER ir bendruomeniškumo skatinimo komitetas	1. Bendruomeniškumo ir savanorystės skatinimas; 2. Partnerystės stiprinimas tarp kaimo plėtros dalyvių; 3. Bendruomeninių paslaugų plėtros kaime skatinimas; 4. Jaunimo iniciatyvų kaimo vietovėse skatinimas.

Nuo 2012 m. pradžios Tinklo komitetams tenka pagrindinis uždavinys – atsiskaityti už Tinklo narių įgyvendintus projektus atstovaujamuose komitetuose.

Sekretoriatas

Siekiant užtikrinti Tinklo valdymą, efektyvų jo funkcionavimą ir veiklos koordinavimą bei šios struktūros grandžių tarpusavio darbą ir jų bendradarbiavimą, įkurtas nuolatinis Tinklo sekretoriatas. Tinklo sekre-

toriatas taip pat yra atsakingas už Tinklo organizacinių struktūrų posėdžių organizavimą. 2012 m. Tinklo sekretoriatas inicijavo Tinklo narių diskusijas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai lėšomis.

Tinklo lėšų paskirstymas

Priemonė	Viešosios išlaidos (EUR)	Privačios išlaidos (EUR)	Iš viso (EUR)
Techninė pagalba	90 662 240	–	90 662 240
– iš jų Lietuvos kaimo tinklui: įkūrimo ir administravimo išlaidos; išlaidos veiksmų planui	9 297 920		9 297 920
	2 324 480	–	2 324 480
	6 973 440	–	6 973 440

Tinklo administravimas

Tinklo įkūrimo ir administravimo veiklą vykdo Tinklo sekretoriatas. Nuo 2009 m. Tinklo sekretoriatas, užtikrindamas sklandų organizacinių struktūrų darbą, formuoja Tinklo komitetus ir koordinuoja jų veiklą, organizuoja Tinklo tarybos ir Tinklo darbo grupių posėdžius.

Tinklo sekretoriatas nuo 2009 m. yra organizavęs apie 45 Tinklo komitetų posėdžius, kuriuose buvo svarstoma dėl metinių veiklos prioritetų, teikiamos rekomendacijos dėl projektų įgyvendinimo. Bent du kartus per metus yra renkama Tinklo taryba. Tinklo sekretoriatas taip pat yra atsakingas už naujų narių į Tinklą priė-

mimo funkcijų vykdymą, Narystės tinkle darbo grupės posėdžiai organizuojami bent kartą per mėnesį.

Tinklo įkūrimo ir administravimo išlaidos taip pat yra naudojamos vietos veiklos grupių (VVG) mokymo programoms rengti, mokomiesiems renginiams, susijusiems su parengtomis mokymo programomis, organizuoti.

Šias funkcijas atlieka ir mokomuosius renginius organizuoja Žemės ūkio ministerijos programos LEADER ir žemdirbių mokymo metodikos centras, vadovaujamas Linos Gumbrevičienės, kuri papasakojo apie šio centro organizuojamus renginius ir mokymus VVG.

Visų pirma noriu pabrėžti, kad daugiausia mūsų centro organizuojamų mokymų yra finansuojama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programos priemonės „Techninė pagalba“ veiklos srities „Nacionalinis kaimo tinklas“ trečiąją veiksmų pro-

gramos kryptį. 2010–2011 m. įvyko mokymai, kurių temos: „Ne pelno organizacijų buhalterinės apskaitos tvarkymas ir projektų finansų valdymas“, „Viešųjų pirkimų organizavimas“, „Apskaitos politika ne pelno organizacijose“, „Vietos veiklos grupių vadybos, įgyvendinant veiklos plėtros strategijas, stiprinimas“, „Vietos plėtros identiteto kūrimo galimybės, įgyvendinant vietos plėtros strategijas pagal kryptį „LEADER metodo įgyvendinimas“ ir kiti. 2012 m. buvo surengti mokymai temomis: „Elektroninių viešųjų pirkimų vykdymas“, „Projektų, susijusių su statybos darbų organizavimu, valdymas“. Konkrečiau tariant, pagal šią kryptį 2010–2011 m. įvyko 32 mokymai, o 2012 m. jau surengta 10 mokymų, kuriuose buvo keliama specialistų, tiesiogiai susijusių su VVG veikla, kompetencija. Mokymuose dalyvavo

apie 590 dalyvių. Kaip populiariausius įvardinčiau mokymus, susijusius su viešaisiais pirkimais ir VVG vietos plėtros strategijos stiprinimu.

Pagrindinę centro rengiamų mokymų auditoriją sudaro VVG administracijos darbuotojai, VVG valdymo organų nariai ir nevyriausybinių organizacijų atstovai. Pagal mūsų centro parengtas programas organizuojamuose mokymuose kvalifikaciją kelia minėtų įstaigų darbuotojai, o VVG informaciją skleidžia ir mokymus organizuoja savo VVG teritorijoje, – mūsų centras vykdo tik kokybės priežiūrą. Be to, iš Tinklo teikiamos paramos organizuojamos kasmetinės tarptautinės Lietuvos ir užsienio VVG bei kaimo bendruomenių konferencijos, kurių metu pagrindi-

nis akcentas teikiamas tarptautiniams bendradarbiavimo ryšiams užmezgti. Šiais metais trečiąją konferenciją numatoma organizuoti rugsėjo mėnesį. Taip pat, remdamiesi Programos krypties „LEADER metodo įgyvendinimas“ reikalavimu, akcentuojančiu, kad 1/3 VVG valdymo organų narių privalo kelti kvalifikaciją Programos krypties „LEADER metodo įgyvendinimas“ srityje, organizuojame ir tokio pobūdžio mokymus. Per pastaruosius metus juose kvalifikaciją kėlė per 160 darbuotojų. Norime pasidžiaugti, kad šiais metais, pasitelkę technologijas, pradėjome rengti ir vaizdo konferencijas, kuriose pateikiama naujausia aktuali informacija, susijusi su Programos kryptimi „LEADER metodo įgyvendinimas“.

2012 m. veiksmų plano įgyvendinimas

Eil. Nr.	Lėšų pavadinimas	Iš viso (Lt)	I Tinklo komitetas, pateikta projektinių pasiūlymų (PP)	II Tinklo komitetas, pateikta projektinių pasiūlymų (PP)	III Tinklo komitetas, pateikta projektinių pasiūlymų (PP)	IV Tinklo komitetas, pateikta projektinių pasiūlymų (PP)	V Tinklo komitetas, pateikta projektinių pasiūlymų (PP)	VI Tinklo komitetas, pateikta projektinių pasiūlymų (PP)
1.	Lėšos, skirtos Veiksmų programos pirmajai–ketvirtajai kryptims	7 500 000	29 PP už 1 070 000	69 PP už 2 279 540	35 PP už 1 000 895	25 PP už 727 000	20 PP už 571 000	268 PP už 6 908 360
		2012 m. kovo mėn. įvykus Tinklo komiteto posėdžiams rekomenduota įgyvendinti 335 projektinius pasiūlymus, kurių vertė 6 121 787 Lt						
2.	Lėšos, skirtos Veiksmų programos penktajai kryptčiai	555 000	Pateikta 11 paramos paraiškų, kurių vertė 508 864 Lt. Pareiškėjai – Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmai, Lietuvos kaimo turizmo asociacija, Lietuvos ūkininkų sąjunga ir kt.					
3.	Lėšos, skirtos Veiksmų programos šeštajai kryptčiai	1 510 000	Pateiktos 23 paramos paraiškos, kurių vertė 1 769 794,32 Lt. Pareiškėjai – Lietuvos žemės ūkio universitetas, VŠĮ „Tatulos programa“, Lietuvos ūkininkų draugija ir kt.					
4.	Lėšos, skirtos Veiksmų programos septintajai kryptčiai „Tinklo valdymas“	535 000	Pateiktos 68 paraiškos, kurių vertė 344 450 Lt.					
5.	Iš viso	10 100 000						

Tinklo narių veikla remiama per 7 Veiksmų programos kryptis:

- Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros patirties ir pokyčių nustatymas, rinkimas, sisteminimas, analizė, apibendrinimas ir pasiūlymų teikimas;
- Patirties žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros srityse ir kitos susijusios informacijos sklaida;
- Mokymo programų rengimas vietos veiklos grupėms, techninė ir metodinė pagalba įgyvendinant LEADER metodą;
- Techninė pagalba regioniniam ir tarptautiniam kaimo plėtros dalyvių bendradarbiavimui;
- Kaimo plėtros dalyvių interesų atstovavimas ES organizacijose;
- Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos iniciuotų projektų, susijusių su žemės ūkiu, maisto ūkiu ir kaimo plėtra, įgyvendinimas;
- Tinklo valdymas.

Tinklo narių įgyvendintų projektų pavyzdžiai

Projektai, įgyvendinami pagal Tinklo veiksmų programos pirmąją kryptį

Svarbu gerai užmesti tinklą

Nijolė MITKEVIČIENĖ

Jurbarko vietos veiklos grupės (VVG) „Nemunas“ pirmininkas Egidijus Giedraitis šmaikštuoja, kad kiekvienas žvejas žino, jog laimikis priklauso nuo to, kaip užmesti tinklus. Tad ir jie, išnaudodami visas Lietuvos kaimo tinklui teikiamas ES paramos galimybes, stengėsi, kad jų veikla atneštų pačią didžiausią naudą, kad į ją būtų įtraukta kuo daugiau žmonių, ypač jaunimo. „Ko gero, ne mes vieni pastebime, kad mūsų jaunimas yra gan pasyvus, tik nedidelė jo dalis dalyvauja nevyriausybinėse organizacijose. To priežastis – informacijos stoka, motyvacijos nebuvimas, pačių organizacijų nepatrauklumas ir kt. Taigi šiuos barjerus buvo būtina pašalinti.“

Pirmiausia, pasakoja pirmininkas Egidijus, jie 2010 m. pateikė paraišką „Kaimo jaunimo projektų rengiamų kūrybinių dirbtuvių organizavimas“. Šio projekto paramos suma – 24 890 Lt. Juo siekta sudaryti sąlygas pačiam jaunimui kurti savo ateitį Jurbarko rajone. Jauni žmonės buvo mokomi rengti projektus, teikti paraiškas jiems įgyvendinti ir kt. Įgyvendinant projektą, buvo parengtos 8 projektų paraiškos, tai darė patys jaunuoliai. Parengti projektai buvo viešai pristatyti.

Po to buvo pateikta VVG „Nemunas“ paraiška „Kaimo jaunimas verslumui ir bendradarbiavimui“. Šio projekto paramos suma – 16 000 Lt, svarbiausias tikslas – įtraukti kuo daugiau jaunimo į kaimo plėtros procesus, sudaryti sąlygas patiems spręsti savo vietos problemas, nebūti abejingais stebėtojais.

Trečioji paraiška – „Jurbarko rajono jaunimo poreikių tyrimas“, jos vertė – 19 944 Lt.

2012 m. VVG „Nemunas“ yra pateikusi projektinį pasiūlymą „Jurbarko rajono jaunimo verslo nišų analizė“, ketina atlikti studiją apie rajono jaunimo verslo galimybes, rengia projektinius verslo idėjų pasiūlymus.

Svarbiausia – komandinis darbas

Projekto dalyviai pristato idėjas

Baigiamoji projekto konferencija

Gavus paramą populiarinamas ožkų ūkis

Brigita ŽURAUSKAITĖ

Lietuvos ožkų augintojų asociacija, vadovaujama ūkininkės Andželos Dalios Ėmužytės, pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programos priemonės „Techninė pagalba“ veiklos sritį „Nacionalinis kaimo tinklas“ jau parengė nevieną projektą. Ūkininkės A. D. Ėmužytės ūkyje pagaminti ožkos pieno sūriai gerai žinomi Lietuvoje. Ūkininkė gamina natūralius, ypatingo skonio sūrius, kurių yra net 36 rūšys. Į juos dedami kmynai, česnakai, paprika ir pipirai, dilgėlės, rozmarinai ir kitos žolelės. Naginga šeimininkė nepamiršta sūrių pagardinti šokoladu, kokosu, razinomis ar apelsino žievelėmis. Sūrių gamybai A. D. Ėmužytė naudoja savo ekologiniame ūkyje pagamintas žaliavas, perka tik dalį prieskoninių žolelių.

Lietuvos ožkų augintojų asociacijos vadovė puoselėjo mintį – populiarinti ožkininkystę ir jos produkciją, ją pristatyti kuo didesniai vartotojų ratui. Šį sumanymą pavyko įgyvendinti įgyvendinus projektus. A. D. Ėmužytės ūkyje, esančiame Gričiūnų kaime, Širvintų rajone, jau kelis kartus rinkosi žmonės, kurie domisi šia veikla. 2010 m. į Lietuvos pieninių ožkų augintojų surengtą gurmanų fiestą asociacija sukvietė beveik 300 lankytojų. Projektas taip pat buvo vykdomas ir 2011 m. Pagal minėtos Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programos veiklos sritį „Nacionalinis kaimo tinklas“, projektui buvo skirta parama – 30 tūkst. Lt. Lietuvos ožkų augintojų asociacijos vadovė džiaugėsi, kad į tarptautinį renginį – „Ožkų produkcijos mugė“ – susirinko beveik tūkstantis bendraminčių. Renginyje dalyvavo ne

Sūrių gamybai A. D. Ėmužytė naudoja savo ekologiniame ūkyje pagamintas žaliavas, perka tik dalį prieskoninių žolelių

tik lietuviai, bet ir latviai, ukrainiečiai. „Ožkų produkcijos mugėje“ buvo galima paragauti įvairių sūrių, mėsos patiekalų. Didelis dėmesys buvo skiriamas drabužiams iš ėriukų kailio ir odos, vyko šių gaminių madų šou.

Trejus metus vykstančiuose renginiuose siekiama parodyti kažką naujo. Į mugę susirinkę žmonės turiningai praleidžia laiką, vyksta kultūrinė ir meninė veikla. A. D. Ėmužytė sakė, kad atvykę svečiai (ožkų augintojai) taip pat ruošia savo patiekalus. Už aktyvų pasirodymą jiems būna teikiami prizai. 2011 m. svečiai skraidė oro balionu. 2012 m. rudenį ir vėl bus vykdomas šis projektas. Lietuvos ožkų augintojų asociacijos vadovė prasitarė, kad vyks sūrių gaminimo pamokos. Po šių gaminių pristatymų mugėse, kurios buvo organizuotos pasinaudojus Tinklo teikiama parama, padidėjo ožkos pieno sūrių ir mėsos vartojimas.

Į tarptautinį renginį – „Ožkų produkcijos mugė“ – susirinko beveik tūkstantis bendraminčių

Siekiant išvengti klaidų parengta metodinė medžiaga

Brigita ŽURAUSKAITĖ

Širvintų rajono vietos veiklos grupė (VVG) yra Lietuvos kaimo tinklo narė. Ji pagal Lietuvos kaimo tinklo 2011 metų veiksmų planą parengė projektą „Vietos veiklos grupių partnerystės stiprinimas dalijantis metodine pagalba“. Projektui įgyvendinti buvo skirta 20 000 Lt parama. Pasak VVG pirmininkės Vitos Janavičienės, norint sėkmingai įgyvendinti Europos Sąjungos finansuojamus projektus, būtina išmanyti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą ir kitus viešuosius pirkimus reglamentuojančius poįstatyminius teisės aktus. Daugeliui VVG, įgyvendinančių savo plėtros strategijas, gavusių paramą veiklai, neretai kyla klausimų, susijusių su projektų vykdytojų atliktų viešųjų pirkimų procedūromis. Siekiant išvengti pirkimo procedūrose pasitaikančių klaidų ir buvo nuspręsta parengti metodiką, kurioje nurodyti pagrindiniai viešųjų pirkimų aspektai ir dažniausiai pasitaikantys pažeidimai.

V. Janavičienė sako, kad projektu buvo siekiama išleisti brošiūrą su viešųjų pirkimų vertinimo metodika ir ją pasidalinti su kitomis Lietuvos vietos veiklos grupėmis. Viešųjų pirkimų vertinimo metodiką parengė viešųjų pirkimų ekspertų grupė. Brošiūra, kaip pagalbiniė teorinė priemonė, buvo išleista 60 egz. tiražu. Jos teminis pristatymas vyko Širvintų rajone, kaimo turizmo sodyboje „Kernavės bajorytė“.

Pasak Širvintų VVG pirmininkės, naujasis leidinys sulaukė didelio dėmesio, renginyje panoro dalyvauti daugiau kaip 100 dalyvių iš visos Lietuvos VVG. Dalyvavo atstovai iš Žemės ūkio ministerijos, Nacionalinės mokėjimo agentūros (NMA), programos LEADER ir Žemdirbių mokymo metodikos centro, Lietuvos kaimo tinklo VI komiteto, Aleksandro Stulginskio universiteto Žemės ūkio mokslo ir technologijų parko. Susirinkusieji buvo supažindinti su nauju metodiniu leidiniu. Viešųjų pirkimų ekspertų grupės direktorius Ruslanas Jurėnas didelį dėmesį skyrė daromoms klaidoms, kurios iškyla vykdant viešuosius pirkimus.

Širvintų rajono VVG pirmininkė V. Janavičienė sako, kad naujasis leidinys sulaukė didelio dėmesio

Renginyje dalyvavo atstovai iš LR žemės ūkio ministerijos, Nacionalinės mokėjimo agentūros, programos LEADER ir Žemdirbių mokymo metodikos centro, Lietuvos kaimo tinklo VI komiteto, Aleksandro Stulginskio universiteto Žemės ūkio mokslo ir technologijų parko

NMA Bendrųjų reikalų departamento Viešųjų pirkimų skyriaus vedėjas Giedrius Ruseckas pateikė patarimus dėl perkančiųjų organizacijų viešųjų pirkimų vertinimo, diskutavo su vietos veiklos grupėmis dėl kylančių problemų, vykdant elektroninius pirkimus per Centrinę viešųjų pirkimų informacinę sistemą. Širvintų rajono VVG pirmininkė mano, kad ši, naujai parengta, metodika padės konstruktyviai dirbti ir išvengti klaidų, vykdant ir vertinant viešuosius pirkimus.

Plėtojami partnerystės ryšiai

Brigita ŽURAUSKAITĖ

2011 m. Trakų krašto kultūros ir amatų asociacija (TKKAA) vykdė projektą pagal Tinklo veiksmų programos ketvirtąją kryptį „Kultūrinis, kulinarinis kaimo turizmo vystymas perimant Prancūzijos patirtį, įgūdžių ugdymas ir patirties sklaida“. Jam įgyvendinti buvo skirta 20 tūkst. litų. TKKAA kartu su partneriu „Aristculture“ organizavo teminį-informacinį susitikimą su Prancūzijos grybų, sraigių, levandų augintojais, kitais ūkininkais, kaimo turizmo atstovais, kurių veikla ir gamyba susijusi su kulinariniu ir kultūriniu kaimo turizmo plėtojimu. Vyko susitikimai su šios šalies sūrinės „Fromagerie Gaugry“, Jean-Paul Bresse sraigių ūkio „Escargots fermiers bresse“, vyno gamintojų ūkio „SarlCaves du Chateau“, triufelių ūkio „La Truffe du Ventoux“ atstovais, nugos, švilpynių gamintojais, muziejaus „Les Appeaux Raymond“ savininku ir vietos veiklos grupės „GALLEADER Ventoux“ atstovais.

Projekto dalyviai lankėsi sūrinėje, stebėjo sūrių gamybos procesą. Apsilankyta ir parduotuvėlėje, kurioje ypatingas dėmesys skiriamas pristatomiems gaminiams. Išsaugotos senosios prancūzų sūrių gaminimo tradicijos suteikia produktams ne tik patikimumą, bet ir lemia aukštą jų kokybę. Sūrinė bendradarbiauja su kaimynystėje veikiančiais verslininkais, ūkininkais, todėl parduotuvėlėje galima įsigyti kitų gaminių ir produktų. Trakų krašto kultūros ir amatų asociacijos nariai apžiūrėjo sraigių ūkius ir ganyklas, susipažino su jų perdirbimu ir maisto gamyba. Prancūzijoje sraigės šaldomos arba konservuojamos su įvairiais prieskoniais, vynu. Iš sraigių taip pat gaminami paštetai, kremai, mėsa, sraigės kiaute. Minėto ūkio savininkas savame restorane gamina sraigių patiekalus, jas taip pat parduoda didmeninėje ir mažmeninėje prekyboje. Buvo aplankytas vyno gamintojo ūkis, kuriame plėtojama degustacija ir kaimo turizmas. Neaplenktas neįprastų grybų – triufelių, ūkis. Šio ūkio savininkas pasakojo apie dalyvavimą LEADER programoje ir įgyvendintus projektus, susijusius su stendų apie triufelių produkciją įrengimu. Visus sudomino Silvain šeimos nugos manufaktūra, kurioje gaminamas ne tik prancūziškas saldėsis, bet ir plėtojamas kaimo turizmo verslas. Nugos manufaktūros savininkai ne tik kuria naujus, bet ir saugo senus savo

Trakų krašto kultūros ir amatų asociacijos nariai apžiūrėjo sraigių ūkius ir ganyklas

gaminų receptus. Jie turi išsaugoję ir senelės receptą. Šeimininkai gamina šokoladą, saldainius, meduje mirkytus vaisius. Patirties pasisemta ir levandų bei levandų „Sarl Lavandes Angelvin“ ūkyje, kur projektinę veiklą vykdo tėvas ir sūnus. Šeimininkė pati rūpinasi parduotuvėle, skleidžia informaciją ir bendrauja su turistais. Angelvin šeima didmeninei prekybai tiekia savo gaminamas esencijas ir iš jų pagamintą muilą, sausainėlius, mėsos su levandomis konservus. Projekto dalyviai aplankė „Chartreuse Diffusion“ likerių gamyklą, susitiko su VVG atstovais, tarėsi dėl nuolatinio bendradarbiavimo.

Pasak TKKAA vadovės Dominykos Dubauskaitės-Kairevičienės, susitikimuose buvo dalintasi Prancūzijos ir Lietuvos amatų, jų technologijų, kultūrinio, kulinarinio paveldo panaudojimu, plėtojant kaimo turizmą, patirtimi, užmegzti glaudūs bendradarbiavimo ryšiai su užsienio partneriais. Taip pat buvo pristatyta tradicinių amatų, kulinarinių gaminių paroda. Tarptautinio renginio – informacinių-teminių susitikimų, metu svečiai buvo supažindinti su Trakų rajono kultūriniu, kulinariniu turizmu ir jo plėtojimu. Mūsiškiai pasisėmė Prancūzijos kaimo plėtros dalyvių patirties šioje srityje. Trakų krašto kultūros ir amatų asociacija projektinę medžiagą paskelbė kompaktiniame diske, internetinėje svetainėje.

Galimybė išeiti iš savo kiemo

Liudas VAKARIS

Pasak Lietuvos kaimo bendruomenių sąjungos (LKBS) pirmininkės Guodos Burokienės, jie vykdo projektą pagal Tinklo veiksmų programos penktąją kryptį – nuo 2010 m. atstovauja mūsų šalies kaimo plėtros dalyvių interesams ELARD (Europos LEADER asociacija kaimo plėtrai) organizacijoje. Projekto, kurio vertė 15 tūkst. litų, reikšmė yra didžiulė. Jis labai naudingas Lietuvai, kadangi efektyviai įgyvendina vieną iš LEADER metodo „iš apačios į viršų“ principą, kuriuo siekiama, kad kaimo vietovių organizacijos ir gyventojai dalyvautų priimant ir įgyvendinant sprendimus, susijusius su jų gyvenamąja aplinka, skatina bendruomeniškumą ir partnerystę. LKBS atstovauja Lietuvos kaimo bendruomenėms, vietos veiklos ir kitoms grupėms, pateikdama Europos Sąjungos (ES) organizacijoms jų nuomonę apie esamą situaciją.

G. Burokienė džiaugiasi, kad dalyvavimas ELARD ir kitų tarptautinių organizacijų (PREPARE, ERA) veikloje, aktyviai reiškiant poziciją (tematinėse Europos Komisijos, darbinėse „European Network“ grupėse, Patariamojoje grupėje kaimo plėtrai (*Advisory group for RD*)), taip pat teikiant pasiūlymus dėl Kaimo plėtros politikos formavimo, yra reikšmingas Lietuvai,

kadangi dalyvaujama bendruose projektuose su ES valstybėmis narėmis (Suomija, Švedija, Estija, Latvija, Slovėnija, Slovakija, Vengrija, Lenkija, Čekija, Graikija, Portugalija, Ispanija, Prancūzija, Airija, Škotija) ir kitose veiklose. Dalyvavimas ELARD ir kitose tarptautinėse organizacijose padeda apginti Lietuvos kaimo bendruomeninių organizacijų interesus ES. Lietuvos kaimo bendruomenių sąjungos nariai taip pat gauna išsamią ir tiesioginę informaciją apie vykstančius renginius ES valstybėse kaimo plėtros srityje, daro įtaką kaimo plėtros politikai ES ir Lietuvoje (dalyvauja atstovaujimų organizacijų posėdžiuose, konferencijose, darbo grupėse). Teikia naudingą ir su kaimo plėtros politika susijusią informaciją kaimo bendruomenėms ir vietos veiklos grupėms. „Platindama iš Europos Sąjungos valstybių gaunamą informaciją apie kaimo bendruomenių savanorišką veiklą ir LEADER grupių partnerystę, LKBS skatina bendruomeniškumą ir partnerystę bei savanorystę tarp kaimo bendruomenių ir vietos veiklos grupių Lietuvoje“, – apie tai, kaip vykdomas projektas, kalbėjo LKBS pirmininkė G. Burokienė.

Tokio projekto vykdymas yra galimybė išeiti už savo kiemo vartelių, už savo kaimo ribų. Tai – galimybė susipažinti su kitų Lietuvos ir ES valstybių kaimo bendruomenių gyvenimu, jų veikla. Tai – galimybė pasidalinti gerąja patirtimi, idėjomis ir visa tai, grįžus namo, pritaikyti savų bendruomenių gyvenime.

Pasak G. Burokienės, ji dažniausiai vyksta į Briuselį, tačiau ELARD posėdžiai, kiti renginiai vyksta ir kitose ES valstybėse. Nesvarbu, kad Lietuva yra mažutė, bet jos balsas visada būna išgirstas, įsiklausoma į Lietuvos atstovų pastabas ir pasiūlymus.

Paprašyta prisiminti keletą jai labiausiai įstrigusių idėjų, parsivežtų į mūsų kaimus iš svetur, Guoda sako, kad tokių buvo labai daug. G. Burokienei labai patiko Slovėnijoje matyta šienapjovių šventė, kurią po kelionės jau organizavo ir vilkaviškiečiai. Dabar tokia šventė jau garsina ir Žaiginių Raseinių rajone. Žavi pagėgiškiai, pasišovę atgaivinti kadaise buvusį garsų žąsų turgų.

Tinklo projekto vykdymas yra galimybė išeiti už savo kiemo vartelių, už savo kaimo ribų. Viešnagė Slovėnijoje

Parama „Tatulos programai“ užtikrino veiklos tęstinumą

Liudas VAKARIS

Ekologiniams ūkiams skatinti ir jų produkcijos vartotojams ugdyti VšĮ „Tatulos programa“ per trejus metus suteikta apie 220 tūkst. Lt parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programos priemonės „Techninė pagalba“ veiklos sritį „Nacionalinis kaimo tinklas“. Tatuliečiai sėkmingai įgyvendino 5 projektus.

Daugiau nei du dešimtmečius ekologinius ūkius vienijanti „Tatulos programa“ viena pirmųjų išitraukė į Lietuvos kaimo tinklo veiklą. Tai užtikrino ekologinių maisto produktų populiarinimo šalyje tęstinumą. 2009 m. „Tatulos programa“ paprašė ES paramos Lietuvoje garsėjančioms ekologiškų gėrybių mugėms organizuoti. Tam pagal minėtos priemonės šeštąją kryptį buvo skirta beveik 50 tūkst. Lt. Pagal antrąją kryptį skirta panaši suma lauko dienoms ekologiniuose ūkiuose ir sveikatinimo dienoms rengti.

„Mugės efektyviai padeda šviesti visuomenę. Žmonėms reikia išmokti nepainioti kaimiškos ir ekologiškos produkcijos. Lauko dienos labai svarbios ūkininkams, nes, norint būti konkurencingiems, reikia praktiškai susipažinti su naujovėmis. Didelio atgarsio

sulaukė ir sveikatinimo dienos. Jų metu aiškinami sveikos mitybos principai, siūloma degustuoti ekologiško maisto. Tokiam darbui ES lėšos – pagrindinis finansavimo šaltinis“, – sako „Tatulos programa“ direktorius Almonas Gutkauskas. Šiems tęstiniams projektams 2011 m. buvo skirta atitinkamai 50 tūkst. Lt ir beveik 46 tūkst. Lt paramos. Tatuliečiams europinė ir nacionalinio biudžeto parama padeda dalyvauti ir tarptautinėje žemės ūkio ir maisto produktų perdirbimo parodoje „AgroBalt“.

Mugės akimirka

2012 m. „Tatulos programa“, vadovaujama Almono Gutkausko, pateikė paramos paraišką veiklai tęsti pagal Programos priemonės „Techninė pagalba“ veiklos sritį „Nacionalinis kaimo tinklas“

Ekologinio ūkininkavimo modeliu visai Lietuvai tapusi „Tatulos programa“ į savo muges Vilniuje ir kituose miestuose kviečia jau 17 metų

**Plačiau susipažinti su Lietuvos kaimo
plėtros 2007–2013 m. programa galite:**

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija –
www.zum.lt

Lietuvos kaimo tinklas – www.kaimotinklas.lt

Nacionalinė mokėjimo agentūra
prie Žemės ūkio ministerijos –
www.nma.lt